

I. EDITORIAL

PROCEDURA SANȚIONĂRII DISCIPLINARE A MAGISTRAȚILOR. I. ETAPA VERIFICĂRILOR PREALABILE

Judecător dr. Ioan Gârbuleț
Inspector judiciar

Abstract

In case of magistrates, the legislator regulated an extremely detailed procedure of investigation and disciplinary sanction, different from the common law, which includes the following: the preliminary check stage; the disciplinary investigation stage; the stage of hearing the disciplinary action and the remedy settlement stage.

These stages, except the last one, are not optional, as it is absolutely mandatory to take them, in the indicated order, in the case where the person who initiates disciplinary action has some indications regarding the fact that the magistrate committed disciplinary offence.

The first stage of the procedure of disciplinary sanction against magistrates, namely the preliminary check stage, refers to the referrals procedures of the Judicial Inspection, to the appointment of the judicial inspectors, as well as to the conduct and completion of these stages.

Keywords: *referral; appointment of judicial inspectors; disciplinary sanction procedure; preliminary checks; magistrate.*

1. Considerații generale

În doctrină s-a arătat că sancționarea disciplinară presupune respectarea unor reguli procedurale „care au ca scop de a asigura, pe de o parte, eficiența combaterii unor acte și comportări dăunătoare procesului muncii, iar, pe de altă parte, de a garanta stabilirea exactă a faptelor și de a asigura dreptul la apărare al salariaților în cauză, evitându-se astfel sancțiuni nejuste”, fiind „o prerogativă a angajatorului, avându-și temeiul în contractul individual de muncă”¹.

---

¹ A se vedea, Al. Țiclea, *Răspunderea disciplinară. Teorie și jurisprudență*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 207.

Această opinie, raportată la categoria magistraților, a fost îmbrățișată în literatura de specialitate, cu trei observații: va trebui făcută o distincție între dreptul angajatorului de a declanșa acțiunea disciplinară și aplicarea sancțiunii disciplinare după declanșarea acțiunii; în cazul magistraților sancțiunea nu este aplicată de angajator, ci de o instanță independentă; temeiul aplicării sancțiunii disciplinare nu îl constituie contractul de muncă, ci dispozițiile legale și regulamentare care guvernează activitatea și statutul magistratului².

În cazul magistraților, legiuitorul a reglementat o procedură de cercetare și sancționare disciplinară extrem de elaborată, diferită de dreptul comun, pornind de la modalitățile de sesizare a Inspecției Judiciare, desemnarea inspectorilor judiciari, desfășurarea și finalizarea verificărilor prealabile, continuând apoi cu dispoziții privind cercetarea disciplinară și finalizarea acesteia și încheindu-se cu aspecte care vizează modalitatea de soluționare a acțiunii disciplinare de către secțiile Consiliul Superior al Magistraturii, inclusiv declararea căilor de atac.

Așadar, prin Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată cu modificările și completările ulterioare³, Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii⁴, Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare⁵ și Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară⁶ s-au stabilit și detaliat etapele care trebuie parcurse atunci când există indicii cu privire la săvârșirea unor abateri disciplinare de către judecători sau procurori.

În opinia noastră aceste **etape** sunt următoarele:

- etapa verificărilor prealabile;
- etapa cercetării disciplinare;
- etapa judecării acțiunii disciplinare;
- etapa soluționării căii de atac.

Trebuie să precizăm faptul că aceste etape, cu excepția ultimei, **nu au un caracter facultativ**, fiind absolut obligatoriu a fi parcurse în situația în care titularul acțiunii disciplinare are indicii cu privire la săvârșirea unor abateri disciplinare de către un magistrat, în ordinea indicată, deoarece în fiecare dintre aceste etape inspectorul judiciar, respectiv secția care soluționează acțiunea disciplinară, are obligația întocmirii unor acte sau administrarea unor probe care trebuiesc comunicate sau aduse la cunoștința persoanei cercetate, toate acestea având o anumită succesiune logică și care apoi nu mai pot fi revocate.

---

² A se vedea I. Popa, *Tratat privind profesia de magistrat în România*, Ed. Universul Juridic, București, 2007, pp. 383-384.

³ Republicată în temeiul art. 80 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012, dându-se textelor o nouă numerotare.

⁴ Adoptat prin Hotărârea CSM nr. 326/24.08.2005, publicată în M. Of. nr. 867 din 27.09.2005.

⁵ Publicat în M. Of. nr. 692 din 9 octombrie 2012.

⁶ Adoptat prin Hotărârea C.S.M. nr. 1027 din 15.11.2012, publicată în M. Of. nr. 802 din 29 noiembrie 2012.

În cuprinsul acestui studiu ne vom referi la prima etapă a sancționării disciplinare a unui magistrat, respectiv la procedura efectuării verificărilor prealabile, urmând ca ulterior, în cuprinsul altor articole științifice, să analizăm și celelalte etape la care am făcut referire mai sus.

2. Modalitățile de sesizare

Pentru a putea fi angajată răspunderea disciplinară a unui magistrat este necesară existența unei sesizări cu privire la conduita necorespunzătoare a acestuia.

Potrivit art. 45 alin. 1-3 din Legea nr. 317/2004, în cazurile în care ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt titulari ai acțiunii disciplinare, aceștia pot sesiza Inspekția Judiciară în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori. În cazul în care Inspekția Judiciară este titulară a acțiunii disciplinare, aceasta se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori. Aspectele semnalate sunt supuse unei verificări prealabile efectuate de inspectorii judiciari din cadrul Inspekției Judiciare, în cadrul căreia se stabilește dacă există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare.

Dispoziții asemănătoare sunt cuprinse și în art. 10 alin. 1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspekție de către Inspekția Judiciară.

Așadar, conform dispozițiilor legale sus-menționate, singura în măsură să efectueze verificări prealabile în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători sau procurori este Inspekția Judiciară, prin inspectorii judiciari, iar sesizarea acesteia se poate realiza:

- din oficiu;
- de către ministrul justiției;
- președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Consiliul Superior al Magistraturii;
- orice persoană interesată.

Prin urmare, se poate lesne observa că alături de titularii acțiunii disciplinare și Consiliul Superior al Magistraturii, care potrivit Constituției României este garantul independenței justiției, sesizarea Inspekției Judiciare în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de către magistrați poate fi făcută de orice persoană interesată.

Legea nu definește ce se înțelege prin **persoană interesată**, astfel că, în opinia noastră, prin această sintagmă *se înțelege orice persoană care are un interes legitim cu privire formularea unei sesizări împotriva unui magistrat.*

Având în vedere că potrivit art. 1 din Legea nr. 303/2004, „magistratura este activitatea judiciară desfășurată de judecători în scopul înlăptuirii justiției și de procurori în scopul apărării intereselor generale ale societății, a ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor”, *interesul legitim în acest caz este public*⁷ deoarece vizează ordinea constituțională.

Așadar, orice persoană, indiferent dacă este sau nu este parte a unui proces, poate sesiza Inspecția Judiciară în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori, inspectorul judiciar neputând cenzura interesul acesteia, deoarece în cazul magistraților interesul unei astfel de sesizări este unul public.

În acest context, trebuie să precizăm faptul că una dintre atribuțiile reglementate de Legea nr. 317/2004 în sarcina inspectorilor judiciari constă în aceea că „dispun și efectuează cercetarea disciplinară în vederea exercitării acțiunii disciplinare față de judecători, procurori, inclusiv față de cei care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, precum și față de magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție”.

Prin urmare, conform dispozițiilor legale în vigoare, sesizările adresate Inspecției Judiciare pot să vizeze următoarele categorii de persoane, care au calitatea de subiect activ al abaterii disciplinare⁸:

- judecătorii;
- procurorii;
- inspectorii judiciari⁹;
- magistrații-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție¹⁰;
- membrii Consiliului Superior al Magistraturii¹¹;

---

⁷ Potrivit art. 2 alin. 1 lit. r) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, „interesul legitim public este interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice”.

⁸ Pentru amănunte, a se vedea I. Gârbut, *Abaterile disciplinare ale magistraților*, Ed. Universul Juridic, București, 2016.

⁹ În conformitate cu dispozițiile art. 71 alin. 1 și 2 din Legea nr. 317/2004, „pe durata exercitării mandatului de inspector-șef, inspector-șef adjunct și inspector judiciar, judecătorii și procurorii sunt suspendați de drept din funcțiile pe care le ocupă la instanțe și parchete. Judecătorii și procurorii cu funcții de conducere sunt obligați să opteze între funcția de conducere și cea de inspector judiciar, în termen de 30 de zile de la data dobândirii dreptului de a ocupa în continuare funcția de inspector judiciar. După cele 30 de zile, postul de conducere sau de inspector judiciar pentru care nu s-a făcut opțiunea devine vacant de drept. Dispozițiile referitoare la sancțiunile și abaterile disciplinare, precum și procedura disciplinară se aplică în mod corespunzător inspectorilor judiciari”.

¹⁰ Potrivit art. 66 alin. 3 și 4 din Legea nr. 303/2004, „condițiile generale de numire a magistraților-asistenți sunt cele prevăzute pentru funcția de judecător și procuror. Dispozițiile prezentei legi privind incompatibilitățile și interdicțiile, formarea profesională continuă și evaluarea periodică, drepturile și îndatoririle, precum și răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor se aplică în mod corespunzător și magistraților-asistenți”.

¹¹ Conform art. 56 alin. 1 și 2 din Legea nr. 317/2004, „membrii Consiliului Superior al Magistraturii care au calitatea de judecător sau procuror răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii. Prevederile art. 45-49 se aplică în mod corespunzător”.

În cazul asistenților judiciari¹², care au calitatea de subiect activ al abaterii disciplinare, cercetarea disciplinară și aplicarea sancțiunilor disciplinare este de competența ministrului justiției, chiar dacă acestora le sunt aplicabile o serie de dispoziții legale prevăzute pentru judecători și procurori.

Totodată, trebuie să precizăm faptul că auditorilor de justiție nu li se aplică dispozițiile legale privind judecătoria și procurorii, răspunderea disciplinară a acestora fiind reglementată în mod distinct, în art. 18 din Legea nr. 303/2004¹³.

2.1. Condițiile sesizării

Înainte de a analiza care sunt condițiile generale de valabilitate a sesizării este absolut necesar să definim noțiunile de sesizare și sesizare din oficiu.

Sesizarea constituie mijlocul procedural prin care titularii acțiunii disciplinare, Consiliul Superior al Magistraturii sau orice persoană interesată se poate adresa Inspecției Judiciare în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de magistrați.

Sesizarea din oficiu este actul procedural prin care Inspecția Judiciară se autosesizează cu privire la abaterile disciplinare comise de către judecători sau procurori.

Sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare se realizează pe baza procesului-verbal întocmit de inspectorul-șef sau a procesului-verbal întocmit de inspectorul judiciar și avizat de șeful direcției corespunzătoare și de inspectorul-șef (art. 10 alin. 6 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară).

Condițiile generale ale sesizării sunt prevăzute de art. 45 alin. 2 din Legea nr. 317/2004 coroborat cu art. 10 alin. 3 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară. Acestea sunt următoarele:

- forma scrisă

---

¹² Art. 113 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, prevede că „asistenților judiciari li se aplică dispozițiile legale privind abaterile și sancțiunile disciplinare, precum și motivele de eliberare din funcție prevăzute de lege pentru judecători și procurori”.

¹³ Art. 18 din Legea nr. 303/2004 are următorul conținut: „(1) Abaterile disciplinare ale auditorilor de justiție de la îndatoririle ce le revin potrivit legii sau Regulamentului Institutului Național al Magistraturii se sancționează disciplinar. (2) Constituie abateri disciplinare: a) desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor ce le revin; b) atitudinile ireverențioase față de colegi, personalul de instruire și de conducere al Institutului Național al Magistraturii, precum și față de persoanele cu care intră în contact în perioada efectuării stagiului; c) absențele nemotivate de la cursuri, dacă acestea depășesc 8 ore într-o lună. (3) Sancțiunile disciplinare aplicabile auditorilor de justiție sunt: a) avertismentul; b) diminuarea bursei cu până la 15% pe o perioadă de la o lună la 3 luni; c) diminuarea bursei proporțional cu numărul absențelor nemotivate, dacă acestea depășesc 8 ore într-o lună; d) exmatricularea din Institutul Național al Magistraturii. (4) Avertismentul se aplică, în scris, de directorul Institutului Național al Magistraturii și poate fi contestat la consiliul științific al institutului. (5) Sancțiunile prevăzute la alin. (3) lit. b, c) și d) se aplică de Consiliul științific al Institutului Național al Magistraturii. (6) Hotărârile consiliului științific prevăzute la alin. (5) pot fi atacate la instanța de contencios administrativ și fiscal competentă. (7) În cazul exmatriculării din Institutul Național al Magistraturii, cel sancționat este obligat să restituie indemnizația și cheltuielile de școlarizare. (8) Procedura de constatare a abaterilor și de aplicare a sancțiunilor disciplinare se stabilește prin Regulamentul Institutului Național al Magistraturii”.

Această primă condiție rezultă în mod explicit din conținutul art. 45 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, potrivit căruia "în cazul în care Inspecția Judiciară este titulară a acțiunii disciplinare, aceasta se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată *în scris* și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori".

Așadar, forma scrisă reprezintă una din condițiile fundamentale ale sesizării, nefiind îngăduită nicio excepție în acest caz.

Prin urmare, o sesizare verbală nu îndeplinește condițiile de validitate, astfel că ea nu poate fi primită. Totuși, dacă în urma sesizării verbale, inspectorul judiciar efectuează unele verificări primare și întocmește un proces-verbal de sesizare din oficiu, nu mai vorbim de o sesizare verbală a unui petent, ci despre un alt mod de sesizare reglementat de lege.

Sub aspectul analizat, nu prezintă nicio relevanță modalitatea de transmitere a sesizării (prin poștă, fax, e-mail etc.), ceea ce este determinant, este forma scrisă a acesteia.

- datele de identificare ale autorului

Cea de-a doua condiție a sesizării rezultă în mod explicit din conținutul art. 10 alin. 3 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară: „*Sesizările care (.....) nu conțin datele de identificare ale autorului (.....)*”

Reglementarea identificării persoanei fizice în dreptul civil se referă la următoarele atribute: numele, domiciliul și starea civilă.

Conform art. 83 C. civ., „numele cuprinde numele de familie și prenumele”.

Domiciliul persoanei fizice este acolo unde acesta declară că își are reședința principală, iar reședința este locul unde persoana fizică își are locuința secundară (art. 87 și 88 C. civ.).

Starea civilă este dreptul persoanei de a se individualiza, în familie și societate, prin calitățile strict personale care decurg din actele și faptele de stare civilă (art. 98 C. civ.). În componența stării civile intră: vârsta; sexul; căsătorit, necăsătorit, văduv, recăsătorit; născut din căsătorie, din afara căsătoriei sau din părinți necunoscuți etc.

Dintre toate aceste elemente, în sesizare este obligatoriu a fi indicate doar numele și domiciliul, și acest lucru din rațiuni strict practice, ce țin de comunicarea rezultatului verificărilor efectuate, datele de stare civilă neimpunându-se a fi comunicate.

Identificarea persoanei juridice este reglementată de art. 225-231 C. civ. și se referă, în principal, la naționalitatea, denumirea, sediul, numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare etc.

Potrivit art. 231 C. civ., „toate documentele, indiferent de formă, care emană de la persoana juridică trebuie să cuprindă denumirea și sediul, precum și alte atribute de identificare, în cazurile prevăzute de lege, sub sancțiunea plății de daune-interese persoanei prejudiciate”.

În cazul sesizării adresate Inspecției judiciare este suficientă indicarea denumirii și sediului persoanei juridice, tot pentru considerente de ordin practic, celelalte elemente de identificare neavând relevanță în acest caz.

În practica disciplinară au existat numeroase situații în care autorul sesizării nu a indicat datele de identificare, aceste sesizări fiind clasate.

- *indicii cu privire la identificarea situației de fapt care a determinat sesizarea*

Cea de-a treia condiție a sesizării se referă la existența unor indicii cu privire la identificarea situației de fapt care a determinat sesizarea. Ea rezultă în mod explicit din conținutul art. 10 alin. 3 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară: „Sesizările care (.....) nu conțin (...) indicii cu privire la identificarea situației de fapt care a determinat sesizarea (.....)”.

De asemenea, potrivit art. 45 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, sesizarea adresată Inspecției Judiciare trebuie motivată.

În limbajul comun, prin indicii se înțeleg acele fapte, împrejurări, situații, care, privite în legătură cu alte fapte, împrejurări sau situații, poate servi ca probă într-un proces¹⁴.

În sensul analizat de noi, *prin indicii se înțeleg acele elemente, împrejurări, fapte, situații etc. din care să se poată desprinde concluzia că un magistrat a avut o atitudine necorespunzătoare sau a încălcat normele legale sau regulamentare care se referă la desfășurarea unui proces.*

Pot fi considerate astfel de indicii, numele judecătorilor care au soluționat cauza, dosarul în care s-a pronunțat hotărârea contestată, instanța care a soluționat cauza etc.

În practica disciplinară s-a apreciat că nu îndeplinește această condiție următoarele situații: nu au fost indicate instanța/instanțele la care se referă situațiile relatate și nici completele de judecată care refuză cererile de studiere a dosarelor în procedura prealabilă; din verificările efectuate în programul ECRIS nu s-a reușit identificarea dosarului indicat în sesizare; nu s-a indicat ce instanțe de judecată sau judecători i-au încălcat petentului drepturile reclamate, care sunt dosarele în care s-a judecat, precum și alte aspecte asemănătoare etc.

- *semnătura*

Cea de-a patra condiție pe care trebuie să o cuprindă sesizarea este semnătura petentului. Ea rezultă în mod explicit din conținutul art. 10 alin. 3 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară: „Sesizările care nu sunt semnate de petenți (...)”

În limbajul comun, prin semnătură se înțelege semnarea unui text de către autorul lui sau de către cel care și-l însușește; numele cuiva scris de propria lui mână în josul unui text, ca o dovadă că redactarea îi aparține sau că este de acord cu ea¹⁵.

¹⁴ dexonline.ro.

¹⁵ dexonline.ro.

Potrivit art. 4 pct. 3 și 4 din Legea nr. 445/2001 privind semnătura electronică republicată¹⁶, *semnătura electronică* reprezintă date în formă electronică, care sunt atașate sau logic asociate cu alte date în formă electronică și care servesc ca metoda de identificare, iar *semnătura electronică extinsă* reprezintă acea semnătură electronică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: este legată în mod unic de semnatar; asigură identificarea semnatarului; este creată prin mijloace controlate exclusiv de semnatar; este legată de datele în formă electronică, la care se raportează în așa fel încât o orice modificare ulterioară a acestora este identificabilă.

Așadar, dacă sesizarea este semnată personal de petent sau s-a utilizat semnătura electronică, aceasta îndeplinește condițiile de validitate cerute de lege.

Lipsa semnăturii, indiferent de natura acesteia, creează o stare de incertitudine cu privire la manifestarea de voință a celui care formulează sesizarea adresată Inspecției Judiciare și prin urmare nu poate fi primită.

Toate condițiile prezentate mai sus trebuie îndeplinite în mod cumulativ, astfel că lipsa oricăreia dintre acestea conduce la *clasarea sesizării*.

În principiu, clasarea sesizării se dispune de către inspectorul-șef, însă din interpretarea sistematică a art. 45 alin. 4 lit. b) din Legea nr. 317/2004, rezultă că și inspectorul judiciar poate dispune clasarea pentru lipsa condițiilor generale a sesizării.

Totuși, în cazul clasării sesizării pentru lipsa condițiilor generale, potrivit art. 10 alin. 4 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, „prin adresa de comunicare către petent a rezoluției de clasare se precizează posibilitatea de a formula o nouă sesizare, cu îndeplinirea condițiilor legale”.

Prin urmare, clasarea sesizării pentru lipsa condițiilor generale nu are un caracter definitiv, petentul, oricând, putând adresa Inspecției Judiciare o nouă sesizare cu îndeplinirea condițiilor sus-menționate.

În cazul sesizării Inspecției Judiciare de către titularii acțiunii disciplinare, legiuitorul face o mențiune extrem de importantă.

Astfel, conform art.10 alin. 2 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, „petițiile înaintate Inspecției Judiciare de către ministrul justiției, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, fără menționarea expresă a exercitării atribuțiilor de titular al acțiunii disciplinare, prevăzute de art. 45 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată, se înregistrează și se soluționează conform procedurii prevăzute pentru cazurile în care Inspecția Judiciară este sesizată din oficiu sau de o persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii”.

---

¹⁶ Republicată în M. Of. nr. 316 din 30 aprilie 2016.

Așadar, în situația în care titularii acțiunii disciplinare sesizează Inspecția Judiciară, însă în cuprinsul sesizării nu menționează în mod expres că sesizarea este făcută în calitate de titular a acțiunii disciplinare, aceasta va fi înregistrată și soluționată în mod obișnuit, ca în cazurile în care sesizarea este formulată de orice persoană interesată, de Consiliul Superior al Magistraturii sau din oficiu, procedura specială în acest caz nefiind aplicabilă.

Dacă sesizările adresate Inspecției Judiciare cuprind aspecte care excedează atribuțiilor sau competenței acesteia, în conformitate cu art. 10 alin. 5 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară ele se înaintează instituțiilor competente, prin adresă semnată de inspectorul-șef, iar măsura se comunică persoanei care a formulat sesizarea.

2.2. Desemnarea inspectorilor judiciari

Principiul repartizării aleatorii a cauzelor în cadrul instanțelor judecătorești a fost introdus în legislația noastră prin Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Legea nr. 24/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii¹⁷ a introdus acest principiu și în cazul repartizării lucrărilor Inspecției Judiciare. Astfel, conform art. 73 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, „modul de repartizare a sesizărilor și a dosarelor disciplinare către inspectorii judiciari se face în sistem computerizat sau în alt mod care asigură repartizarea aleatorie a dosarelor”.

În jurisprudență¹⁸, s-a reținut că repartizarea cauzelor în mod aleatoriu este o normă de organizare judiciară cu rang de principiu, instituită prin art. 11 și art. 53 din Legea nr. 304/2004, cu scopul de a conferi o garanție în plus independenței funcționale a judecătorului și imparțialității actului de justiție, principala modalitate de repartizare aleatorie fiind cea informatică.

Relativ recent, Inspecția Judiciară a efectuat un control cu privire la respectarea dispozițiilor legale referitoare la primirea și repartizarea aleatorie a actelor de sesizare a instanțelor judecătorești¹⁹. Prin Hotărârea nr. 53 din 28.01.2014 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii²⁰ s-a aprobat conținutului raportului, cu următoarele măsuri:

– asocierea de către toate instanțele a parametrilor de repartizare pentru fiecare obiect, indiferent de materie, și introducerea acestora în aplicația informatică, în vederea generării lor automate;

¹⁷ Publicată în M. Of. nr. 51 din 23 ianuarie 2012.

¹⁸ Î.C.C.J., s. cont. adm. fisc., decizia nr. 5103 din 1 noiembrie 2011, pe www.scj.ro.

¹⁹ A se vedea Raportul privind analiza verificărilor efectuate de conducerea instanțelor cu privire la respectarea dispozițiilor legale referitoare la primirea și repartizarea aleatorie a actelor de sesizare a instanțelor judecătorești, pe http://www.csm1909.ro/csm/linkuri/29_01_2014__65045_ro.pdf.

²⁰ Publicată pe www.csm1909.ro/csm/linkuri/13_02_2014__65359_ro.PDF.

- dispunerea de către conducerile instanțelor a unor măsuri corespunzătoare în vederea întocmirii planificărilor ședințelor de judecată astfel încât, în situația actelor de sesizare care nu au caracter urgent, în procesul de repartizare să fie incluse cât mai multe complete dintre cele care funcționează la instanță în materia vizată de actul de sesizare;

- luarea de către conducerile instanțelor a măsurilor necesare în vederea respectării dispozițiilor art. 95 alin. 9 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, în sensul întocmirii unor procese verbale (pe suport de hârtie sau în sistemul informatic), care să descrie într-o manieră explicită motivele ce au determinat orice intervenție în sistemul informatic la repartizarea aleatorie sau în legătură cu aceasta;

- luarea măsurilor necesare de către persoanele și organele cu atribuții de conducere de la toate instanțele, în vederea unificării practicilor administrative în ceea ce privește: reînregistrarea dosarelor transpuse de la o secție la alta sau a dosarelor casate cu trimitere spre rejudecare, cu respectarea regulii păstrării numărului unic de dosar; evidențierea ordinii înregistrării actelor și a modalității de repartizare a dosarelor (printr-o singură operațiune sau dosar cu dosar), în funcție de materie, de stadiul procesual și de specificul fiecărei instanțe; stabilirea situațiilor ce constituie motive obiective, potrivit dispozițiilor art. 93 alin. 21 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, pentru înregistrarea cererilor în sistemul ECRIS, a doua zi după ce primesc dată certă;

- efectuarea demersurilor pentru actualizarea de către specialiștii IT din cadrul instanțelor a rapoartelor IJrep și punerea acestora la dispoziția conducerilor judiciare ale instanțelor, pentru efectuarea unor verificări periodice cu privire la modul de utilizare a aplicației²¹.

În doctrină, cu privire la acest aspect, s-a apreciat că repartizarea aleatorie este una din garanțiile de esență ale procesului echitabil, în lipsa căreia orice judecată de fond echitabilă devine o utopie, astfel că este nevoie de reglementarea urgentă a utilizării sistemului ECRIS, prin elaborarea și adoptarea unui act normativ care să pună în aplicare principiul instituit de legea de organizare judecătorească cu privire la repartizarea aleatorie prin reglementări concrete pe mai multe aspecte²².

În cazul procurorilor nu este reglementat principiul repartizării aleatorii ale cauzelor în faza de urmărire penală. Astfel, conform art. 18 alin. 3 lit. b) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, procurorul-șef secție urmărire penală din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, repartizează spre soluționare dosarele penale și celelalte lucrări înregistrate în secție direct procurorilor sau prin procurorul-șef serviciu ori procurorul-șef birou, după caz. Dosarele penale și celelalte lucrări sunt repartizate procurorilor pe baza următoarelor criterii obiective: specializarea, aptitudinile, experiența, numărul de

²¹ A se vedea I. Gârbuleț, *op. cit.*, p. 388.

²² A se vedea M. Livescu, *Repartizarea aleatorie – între reglementare și realitate*, pe www.juridice.ro.

dosare aflate în lucru și gradul lor de complexitate, specificul fiecărui caz în parte, cazurile de incompatibilitate și conflict de interese, în măsura în care sunt cunoscute, precum și alte situații deosebite. Dispoziții asemănătoare sunt stabilite și în sarcina celorlalți procurori cu funcții de conducere din cadrul Ministerului Public (procurorul general, prim-procurorul, procurorul-șef secție etc.).

În privința repartizării aleatorii a lucrărilor aflate pe rolul Inspecției Judiciare, situația este diferită comparativ cu cea a instanțelor judecătorești.

Potrivit art. 15 din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare, Direcția de inspecție judiciară pentru judecători are atribuții de analiză, verificare și control în domeniile specifice de activitate a instanțelor, precum și cu privire la activitatea profesională și conduita judecătorilor, inclusiv a celor care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii sau inspeciori judiciari, și a magistraților-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar conform art. 20, Direcția de inspecție judiciară pentru procurori are atribuții de analiză, verificare și control în domeniile specifice de activitate a parchetelor, precum și cu privire la activitatea profesională și conduita procurorilor, inclusiv a celor care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii sau inspeciori judiciari.

Totodată, art. 47 din actul sus-menționat, prevede că „după înregistrarea în cadrul direcției, dosarele nou-formate se transmit șefului direcției sau persoanei desemnate de inspectorul-șef pentru repartizarea aleatorie a dosarelor. Repartizarea aleatorie se realizează în sistem informatic sau prin metoda sistemului ciclic”.

Dispoziții asemănătoare sunt cuprinse și în art. 11 alin. 1-3 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară

Așadar, conform dispozițiilor legale citate mai sus, repartizarea sesizărilor adresate Inspecției Judiciare se face în mod aleatoriu, și cuprinde două etape:

Prima etapă este realizată de către inspectorul-șef, care repartizează sesizările, în raport cu calitatea persoanei vizate, uneia dintre cele două direcții de inspecție judiciară.

Astfel sesizările sau lucrările care vizează activitatea judecătorilor sunt repartizate Direcției de inspecție judiciară pentru judecători, iar cele care se referă la activitatea procurorilor, Direcției de inspecție judiciară pentru procurori.

Cea de-a doua etapă constă în desemnarea efectivă a inspeciorilor judiciari de către directorii direcțiilor de inspecție, care se realizează prin repartizarea aleatorie în sistem informatic sau prin metoda sistemului ciclic.

În cauzele complexe, directorul direcției corespunzătoare repartizează sesizarea echipei de inspeciori judiciari, constituite din 2 inspeciori judiciari, la începutul fiecărui an, prin ordin al inspectorului-șef.

Indiferent de modul de repartizare aleatorie, aceasta se realizează o singură dată, în ordinea înregistrării la direcția de specialitate.

Repartizarea aleatorie în sistem ciclic se efectuează în ordinea alfabetică a numelui inspectorilor judiciari din cadrul fiecărei direcții.

Conform art. 47 alin. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare, modificarea ordinii în care se face repartizarea aleatorie a lucrărilor are loc în următoarele situații:

a) în caz de incompatibilitate a inspectorului judiciar, constatată la momentul repartizării;

b) când inspectorul judiciar efectuează concediul legal de odihnă;

c) când inspectorul judiciar se află în concediu medical;

d) când inspectorul judiciar este desemnat să participe la efectuarea unui control ori când se deplasează în baza unui ordin de serviciu într-o altă localitate pentru efectuarea verificărilor prealabile ori a cercetării disciplinare.

Toate aceste situații se evidențiază în fișa de repartizare atașată dosarului.

De asemenea, redistribuirea lucrărilor repartizate aleatoriu inspectorilor judiciari poate fi efectuată în următoarele cazuri:

a) în caz de incompatibilitate a inspectorului judiciar, constatată ulterior repartizării;

b) în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor timp de cel puțin 20 de zile;

c) în cazul solicitării motivate a inspectorului judiciar căruia i-a fost repartizată lucrarea;

d) în cazul suspendării din activitate în condițiile legii;

e) ori de câte ori față de calitatea persoanei cercetate imparțialitatea cercetării disciplinare ar putea fi afectată;

f) în cazul conflictului de interese;

g) în cazul încetării calității de inspector.

Toate aceste situații se evidențiază în fișa de repartizare atașată dosarului (art. 73 alin. 2 din Legea nr. 317/2004; art. 47 alin. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare).

Fie că este vorba despre modificarea ordinii în care se face repartizarea aleatorie a sesizărilor fie de redistribuirea acestora, noua repartizare aleatorie se efectuează prin excluderea de la repartizare a inspectorului judiciar desemnat inițial.

Așadar, se poate constata cu ușurință că în situația repartizării aleatorii a lucrărilor în cadrul Inspecției Judiciare, legiuitorul a stabilit criterii foarte bine determinate și care, concomitent, permit o repartizare echitabilă între inspectorii judiciari.

Termenul pentru efectuarea verificărilor prealabile este de *45 de zile*. El se calculează fie de la data solicitării formulate de titularul acțiunii disciplinare fie de la data sesizării Inspecției Judiciare.

Calculul termenului se face în conformitate cu dispozițiile art. 181 C. pr. civ., astfel că nu intră în calcul ziua în care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Ne întemeiem această opinie pe reglementarea prevăzută în art. 49 alin. 7 din Legea nr. 317/2004, conform căruia „dispozițiile din prezenta lege ce reglementează procedura de soluționare a acțiunii disciplinare se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă”. Prin urmare, procedura efectuării verificărilor prealabile la care se referă art. 45 alin. 3 din Legea nr. 317/2004, poate fi inclusă în noțiunea de „procedura de soluționare a acțiunii disciplinare” despre care face vorbire textul de lege sus-menționat.

Totodată, legea oferă posibilitatea directorului de direcție să stabilească un termen de soluționare mai scurt decât cel de 45 de zile, în funcție de natura sesizării și de urgența acesteia.

De asemenea, în anumite cazuri, pe baza unui referat motivat al inspectorului judiciar sau a echipei de inspectori judiciari, având în vedere complexitatea sesizării, volumul de lucru al inspectorului sau echipei de inspectori desemnați ori de existența altor motive întemeiate, inspectorul-șef poate dispune prelungirea termenului de efectuare a verificării prealabile, cu cel mult 45 de zile.

În practica disciplinară termenul a fost prelungit în următoarele situații: nu au fost comunicate relațiile solicitate în termenul stabilit; inspectorul judiciar a înregistrat un volum mare de activitate sau a fost desemnat într-o echipă de control; prin nota de relații magistratul a comunicat că există toate premisele ca într-un termen rezonabil să elimine toate restanțele acumulate, urmând ca hotărârile judecătorești să fie redactate în termenul legal etc.

Prin urmare, verificările prealabile pot fi efectuate într-un termen de cel mult 90 de zile de la data sesizării Inspecției Judiciare sau de la data solicitării formulate de titularul acțiunii disciplinare, după caz.

În practica disciplinară se poate ridica următoarea întrebare: Ce se întâmplă în cazul în care nu este respectat termenul de 45 de zile, respectiv 90 de zile pentru efectuarea verificărilor prealabile?

Nici Legea nr. 317/2004 și nici Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare sau Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară nu prevăd care este sancțiunea aplicabilă în aceste cazuri, astfel că trebuie să ne raportăm la dispozițiile Codului de procedură civilă, care reprezintă dreptul comun în procedura sancționării disciplinare.

Față de formularea textului „Verificările se efectuează în termen de cel mult 45 de zile (...) Inspectorul-șef poate dispune prelungirea termenului de efectuare a verificării prealabile, cu cel mult 45 de zile (...)”, rezultă ca aceste termene au un caracter imperativ, *nerespectarea lor atrăgând nulitatea rezoluției prin care se dispune începerea cercetării disciplinare.*

Trebuie precizat faptul că, în cadrul desemnării inspectorilor judiciari, la dosarul repartizat inspectorului judiciar se atașează fișa de repartizare care cuprinde următoarele mențiuni:

- data înregistrării la Inspecția Judiciară;

- data repartizării;
- inspectorul judiciar desemnat sau echipa de inspectori judiciari desemnată;
- termenul de soluționare;
- obiectul lucrării;
- gradul de complexitate;
- titularul sesizării;
- indicele statistic;
- situațiile de incompatibilitate sau motivele de redistribuire a dosarului.

De asemenea, pe coperta dosarului se menționează numărul de înregistrare în Registrul general de evidență a lucrărilor Inspecției Judiciare, numărul de înregistrare din Registrul general de evidență a lucrărilor Direcției de inspecție judiciară pentru judecători/Direcției de inspecție judiciară pentru procurori cu mențiunea indicativelor „IJ” și „DIJ” sau „DIP”, numele petentului, titularul sesizării, curtea de apel/parchetul de pe lângă curtea de apel în raza căreia se află instanța/parchetul unde își desfășoară activitatea magistratul reclamat, indicele statistic, numele inspectorului judiciar sau echipa desemnată și data întocmirii rezoluției/raportului (art. 50 și 51 din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare).

Totodată, în situația în care cu prilejul efectuării unor verificări prealabile inspectorul judiciar se sesizează din oficiu, dosarul nou-format se soluționează de către același inspector care a dispus sesizarea, tocmai pentru respectarea principiului continuității, care este aplicabil și în cazul sancționării disciplinare a magistraților.

2.3. Conexarea sesizărilor

În cazul răspunderii disciplinare a magistraților, atât Legea nr. 317/2004, Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare cât și Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară reglementează instituția conexării

Prin *conexare* se înțelege unirea a două sau mai multe pricini, legate între ele prin interesul general al bunei administrări a justiției în fața aceleași instanțe, pentru a fi soluționate împreună²³.

În sensul analizat de noi, *prin conexarea sesizărilor se înțelege reunirea acestora în fața primului inspector judiciar investit.*

Potrivit art. 45 alin. 8 din Legea nr. 317/2004, în situația în care mai multe sesizări privesc aceeași faptă și aceeași persoană, sesizările se conexează.

Dispoziții asemănătoare sunt prevăzute și în art. 48 din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare.

---

²³ A se vedea M. N. Costin, I. Leș, M. Șt. Minea, C. M. Costin, S. Spinei, *Dicționar de procedură civilă*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2007, p. 284.

Prin urmare, potrivit acestor texte de lege, condițiile care trebuie îndeplinite pentru a se dispune conexarea sesizărilor sunt următoarele:

- **existența mai multor sesizări.** Nu are nicio relevanță, sub aspectul analizat, dacă sesizările provin de la persoane fizice sau persoane juridice, după cum nu prezintă relevanță nici dacă sesizările sunt formulate de titularii acțiunii disciplinare. Condiția impusă de legiuitor este aceea a existenței mai multor sesizări de la persoane diferite, indiferent de calitatea acestora.

În cazul în care sesizările sunt făcute de aceeași persoană și vizează aceeași faptă ele nu se conexează, ci se depun la sesizarea inițială, fiind apreciate ca lămuriri și completări a primei sesizări.

În cazul în care sesizările aceleași persoane au fost înregistrate separat, ele se conexează.

- **sesizările să privească aceeași faptă.** Această condiție presupune *ca sesizările să privească fapte identice ori fapte care sunt în mod substanțial aceleași.*

Legiuitorul nu prevede condiția ca toate sesizările să coincidă întru totul, ci doar ca aceste să vizeze aceeași faptă.

În situația în care nu este vorba despre aceeași faptă sau una dintre sesizări cuprinde și alte elemente decât sesizarea inițială, conexarea nu este recomandată, întrucât verificările prealabile trebuie să vizeze toate aspectele semnalate, iar dacă în prima sesizare verificările prealabile ar fi încheiate, s-ar putea pune în discuție soluționare în termen a acesteia.

În practica disciplinară s-a dispus conexarea sesizărilor pentru următoarele fapte: existența unei sesizări identice sau aproape identice care formează obiectul altui dosar aflat pe rolul Inspecției Judiciare; existența unei alte sesizări care vizează unele aspecte asemănătoare sesizării din oficiu etc.

- **sesizările să privească aceeași persoană.** Numai în situația în care toate sesizările se referă la aceiași judecători sau procurori se poate dispune conexarea și nicidecum în situația în care sesizările vizează persoane diferite.

Pentru a se putea dispune conexarea sesizărilor toate aceste trei condiții trebuie îndeplinite în mod cumulativ.

Conexarea se solicită de către inspectorii judiciari investiți cu soluționarea sesizărilor ulterioare, printr-un **referat**.

Soluționarea cererii de conexare este de competența directorului direcției corespunzătoare, care avizează referatul întocmit de inspectorul judiciar în acest sens.

După avizarea referatului, sesizările se conexează la prima lucrare înregistrată la Inspecția Judiciară.

În conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 7 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, „procedura de soluționare a lucrărilor conexe este aceea corespunzătoare primei sesizări înregistrate la Inspecția Judiciară, indiferent de titularul acțiunii disciplinare”.

2.4. Desfășurarea verificărilor prealabile

Desfășurarea verificărilor prealabile este reglementată în detaliu de dispozițiile art. 12-14 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară și cuprinde toate activitățile care pot fi desfășurate de către inspectorii judiciari în această fază a procedurii sancționării disciplinare.

Prin urmare, după primirea dosarului inspectorul judiciar poate solicita instanțelor, parchetelor sau oricăror persoane fizice sau juridice relațiile necesare soluționării lucrării.

Solicitarea relațiilor se face printr-o adresă semnată de către inspectorul judiciar.

În acest context, trebuie să precizăm faptul că potrivit art. 73 alin. 4 din Legea nr. 317/2004, „inspectorii judiciari pot solicita, în condițiile legii, inclusiv conducătorilor instanțelor sau parchetelor, orice informații, date, documente sau pot face orice verificări pe care le consideră necesare în vederea efectuării cercetării disciplinare ori a exercitării celorlalte atribuții prevăzute de lege sau regulamente”.

Așadar, legea permite inspectorului judiciar solicitarea relațiilor necesare în vederea efectuării verificărilor prealabile de la orice persoană fizică sau juridică, însă, în cazul solicitărilor adresate instanțelor sau parchetelor, verificările efectuate de conducerea acestor instituții în vederea comunicării relațiilor solicitate se derulează cu respectarea principiilor independenței judecătorilor și procurorilor, a supunerii lor numai legii, precum și a autorității de lucru judecat, în conformitate cu dispozițiile art. 46 alin. 2, art. 64 alin. 2 și art. 67 alin. 2 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară reglementează și modul în care se transmit relațiile solicitate conducerilor instanțelor sau parchetelor. Astfel, potrivit art. 12 alin. 3, „rezultatul verificărilor și înscrisurile solicitate de inspectorul judiciar sau echipa de inspectori judiciari, precum și înscrisurile considerate relevante de către conducerea instanței sau parchetului se transmit direct Inspekției Judiciare, prin curier, fax ori prin poșta specială, precum și prin poșta electronică, pe adresa de e-mail a inspectorului judiciar semnatar al adresei, situație în care documentele se scanează”.

În cazul solicitării de relații altor persoane fizice sau juridice, relațiile pot fi comunicate prin orice mod, neexistând dispoziții speciale în acest sens.

Pe lângă relațiile solicitate conducerilor instanțelor sau parchetelor, în conformitate cu dispozițiile art. 12 alin. 4 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, inspectorii judiciari pot utiliza următoarele surse de documentare:

a) informații din baza de date din sistemul informatic ECRIS al instanțelor sau parchetelor;

b) date și informații din evidențele Inspecției Judiciare sau ale Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv actele de control anterioare, lucrările efectuate pentru soluționarea unor sesizări ce au legătură cu cele supuse verificărilor;

c) acte, relații de la alte instituții sau autorități, precum și de la orice alte persoane fizice sau juridice;

d) orice alte date, informații sau relații pe care le consideră necesare pentru soluționarea sesizării.

Prin urmare, se poate observa că legea prevede posibilitatea folosirii de către inspectorii judiciari a oricăror date, informații sau relații care ar conduce la soluționarea justă a unei sesizări îndreptate împotriva unui magistrat.

Totodată, legiuitorul prevede posibilitatea efectuării unor verificări directe la instanțe sau parchete, în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la aspectele sesizate. Astfel de verificări sunt utile, spre exemplu, atunci când un judecător reclamă activitatea necorespunzătoare a președintelui de instanță sau atunci când sunt sesizate nereguli privind conducerea ședinței de judecată.

În aceste cazuri, inspectorii judiciari, de regulă, anunță, în prealabil, conducerea instanței sau parchetului cu privire la data prezentării și obiectul verificărilor.

De asemenea, legiuitorul oferă posibilitatea efectuării și unor *verificări inopinate*. Într-o astfel de situație comunicarea prezenței inspectorilor judiciari la sediul instanței sau al parchetului și a obiectului verificărilor se realizează numai după finalizarea acestora, tocmai pentru a se efectua o verificare mult mai bună a veridicității aspectelor vizate de sesizare.

Potrivit art. 14 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, „în cadrul verificărilor prealabile, inspectorii judiciari pot desfășura următoarele activități:

a) accesarea bazei de date a sistemului informatic ECRIS al instanței sau parchetului;

b) examinarea registrelor, mapelor de hotărâri și a altor evidențe ale instanței sau parchetului unde își desfășoară activitatea judecătorul sau procurorul verificat;

c) examinarea lucrărilor care au legătură cu aspectele sesizate;

d) solicitarea copiilor de pe documentele apreciate ca fiind relevante pentru soluționarea lucrării;

e) solicitarea relațiilor sau actelor pe care le consideră necesare de la alte autorități și instituții, precum și de la persoane fizice sau juridice care au cunoștință despre aspectele sesizate;

f) solicitarea unui punct de vedere judecătorului, procurorului sau magistratului asistent a cărui activitate este vizată sau de la ceilalți judecători, procurori, magistrați asistenți și de la personalul instanței sau parchetului, cu acordul acestora; în situația în care persoana de la care se solicită un punct de vedere nu este de acord să poarte discuții cu inspectorii judiciari sau să își exprime în scris poziția, se încheie un proces-verbal în care se consemnează această împrejurare;

g) orice alte activități sau verificări necesare lămuririi aspectelor sesizate”.

Așadar, *activitățile desfășurate de către inspectorii judiciari în cadrul verificărilor prealabile nu sunt expres și limitativ prevăzute de lege, aceștia putând desfășura orice activitate pe care o consideră necesară pentru a lămurii pe deplin aspectele sesizate.*

De regulă, verificările prealabile efectuate de inspectorii judiciari sunt limitate la aspectele semnalate. Totuși, în cazul în care se constată cu acest prilej alte încălcări ale normelor legale sau regulamentare, inspectorii judiciari se pot sesiza din oficiu, întocmind în acest sens un proces-verbal, care va trebui avizat de șeful direcției corespunzătoare și de inspectorul-șef.

2.5. Finalizarea verificărilor prealabile

Potrivit art. 15 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, finalizarea verificărilor prealabile se constată printr-un proces-verbal întocmit de către inspectorii judiciari care au efectuat verificările.

Așadar, inspectorul judiciar este obligat ca după finalizarea verificărilor prealabile să încheie un *proces-verbal* în care să constate încheierea acestora.

Prin acest procedeu se pune capăt primei etape obligatorii privind procedura sancționării disciplinare a unui magistrat.

Textul de lege nu reglementează locul încheierii procesului-verbal de finalizare a verificărilor prealabile, astfel că el poate fi încheiat în orice loc: la sediul Inspecției Judiciare, la sediul instanței unde se efectuează verificările etc.

Încheierea unui astfel de proces-verbal este foarte importantă în cadrul procedurii disciplinare, întrucât în funcție de data întocmirii acestui act se pot verifica următoarele aspecte:

- respectarea termenului de 45 de zile, respectiv de 90 de zile pentru efectuarea verificărilor prealabile;
- respectarea termenului de 10 zile pentru întocmirea rezoluției de clasare sau a rezoluției cu propunere de clasare;
- respectarea termenului de 7 zile pentru întocmirea rezoluției de începere a cercetării disciplinare sau a rezoluției cu propunere de începere a cercetării disciplinare.

Nerespectarea acestor termene de către inspectorul judiciar poate conduce la nulitatea actelor întocmite cu depășirea lor, în condițiile prevăzute de art. 174-179 C. pr. civ.

În situația în care Inspecția Judiciară este sesizată cu aspecte care au făcut obiectul unor verificări anterioare pentru care s-a formulat răspuns sau s-a dispus clasarea, respingerea sesizării, cercetarea disciplinară sau exercitarea acțiunii disciplinare, art. 17 alin. 1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, prevede în mod expres că noua sesizare primește același număr de înregistrare cu cel al sesizării anterioare, astfel că, în evidențele Inspecției Judiciare ea este înregistrată ca „revenire”.

În astfel de cazuri nu se mai realizează o repartizare aleatorie a lucrării de către directorul de direcție, ci sesizarea este atașată la lucrarea inițială, inspectorul judiciar desemnat inițial întocmind un *referat cu propunere de arhivare*.

Acest referat trebuie avizat doar de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare, nefiind supus confirmării de către inspectorul-șef.

Măsura arhivării lucrării este comunicată petentului prin adresă semnată de inspectorul-șef.

În cazul în care sesizarea este comunicată de către ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în calitatea lor de titulari ai acțiunii disciplinare, prin adresă semnată de inspectorul-șef, li se transmite rezultatul verificărilor anterioare.

Sesizările ulterioare cu același conținut se arhivează, fără răspuns către petent, pe baza referatului întocmit de inspectorul judiciar desemnat (art. 17 alin. 4 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară).

Totuși, trebuie să precizăm faptul că dacă noua sesizare cuprinde și aspecte noi, care nu au făcut obiectul verificărilor anterioare, aceasta se înregistrează sub număr nou, se repartizează în mod aleatoriu și se procedează la efectuarea verificărilor în condițiile sus-menționate, iar în situația în care noua sesizare este transmisă de către ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în calitatea lor de titulari ai acțiunii disciplinare, acestora li se comunică și rezultatul verificărilor anterioare.

În funcție de titularul acțiunii disciplinare, există două situații, relativ diferite, de finalizare a verificărilor prealabile, respectiv cea prevăzută de art. 45 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 și cea prevăzută de art. 45 alin. 2 din aceeași lege.

2.5.1. Finalizarea verificărilor prealabile în cazul în care Inspekția Judiciară este titularul acțiunii disciplinare

Modalitatea în care se desfășoară finalizarea verificărilor prealabile în acest caz este reglementată de art. 45 alin. 4 lit. b), alin. 6 lit. b) din Legea nr. 317/2004 și de art. 18-19 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară.

Conform acestor texte de lege, dacă în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, inspectorii judiciari dispun *clasarea sesizării*, iar în cazul în care se constată că există indicii cu privire la săvârșirea unor abateri disciplinare se dispune *începerea cercetării disciplinare*.

A. Clasarea sesizării se dispune prin rezoluție, care trebuie să cuprindă următoarele date:

- data și modalitatea de sesizare;

- aspectele sesizate;
- conținutul verificărilor prealabile efectuate;
- data finalizării verificărilor prealabile;
- situația de fapt reținută;
- argumentarea soluției, raportat la aspectele sesizate și la rezultatul verificărilor;
- dispozițiile legale aplicabile în speță.

Rezoluția de clasare se întocmește în termen de cel mult 10 zile de la finalizarea verificărilor prealabile și este semnată de inspectorii judiciari, după care este supusă verificării și avizării de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și inspectorul-șef.

Întrebarea care se poate ridica în practica disciplinară este următoarea: Ce se întâmplă în situația în care rezoluția de clasare nu este avizată de inspectorul-șef?

Legiuitorul nu a reglementat o astfel de situație, însă având în vedere dispozițiile art. 69 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 317/2004, potrivit cărora inspectorul-șef exercită funcția de conducere și organizare a activității Inspecției Judiciare și a art. 47 din aceeași lege, potrivit căruia inspectorul-șef poate dispune completarea cercetării disciplinare de către inspectorul judiciar sau infirmarea rezoluției prin care constată rezultatul cercetării disciplinare, apreciem că dispozițiile art. 47 alin. 3 și 4 din Legea nr. 317/2004 se aplică prin analogie, conform adagiului *ubi eadem est legis ratio, ibi eadem est legis dispositio* (unde este aceeași rațiune a legii, acolo este și aceeași aplicare a ei), pentru următoarele considerente:

- ambele situații reglementează faze premergătoare judecării acțiunii disciplinare, care au un caracter pur administrativ. Prin urmare, niciun act întocmit de către inspectorii judiciari nu va produce efecte juridice decât în situația în care este avizat sau confirmat de către inspectorul-șef;

- este incident principiul de drept *qui potest maius, potest et minus* (cine poate mai mult poate și mai puțin), astfel că, dacă în cadrul cercetării disciplinare, care constituie cea de-a doua fază a procedurii sancționării disciplinare, inspectorul-șef al Inspecției Judiciare poate dispune completarea cercetării disciplinare de către inspectorul judiciar sau infirmarea rezoluției prin care constată rezultatul acesteia, atunci ar fi nefiresc ca el să nu poată face acest lucru și în prima fază a procedurii, cea a verificărilor prealabile, când doar se verifică existența unor indicii privind săvârșirea unei abateri disciplinare.

După avizarea rezoluției de clasare de către inspectorul-șef, ea se comunică:

- petiționarului;
- persoanei vizate prin sesizare;
- instituțiilor care au transmis sesizarea.

Rezoluția de clasare se comunică persoanelor sus-menționate prin adresă semnată de inspectorul-șef.

În doctrină și în practica disciplinară s-ar putea ridica următoarea întrebare: care este natura juridică a rezoluției de clasare emisă de Inspecția Judiciară?

În opinia noastră, având în vedere dispozițiile legale care reglementează activitatea Inspecției Judiciare, *rezoluția de clasare are natura juridică a unui act administrativ jurisdicțional*.

Potrivit art. 2 alin 1 lit. d) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, actul administrativ jurisdicțional este „actul emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială”.

Așadar, ținând cont de dispozițiile din Legea nr. 317/2004 care reglementează rezoluția de clasare, putem concluziona, fără teama de a greși, că acest act are natura juridică a unui act administrativ jurisdicțional, întrucât este emis în mod unilateral de Inspecția Judiciară și, de regulă, soluționează un presupus conflict existent între cel care formulează sesizarea sau pe care îl reprezintă și un magistrat.

În acest context, avizul inspectorului-șef pe rezoluția de clasare reprezintă o condiție procedurală posterioară emiterii actului administrativ jurisdicțional, prevăzută în mod implicit de lege și reprezintă în fapt o aprobare sau un acord a acestuia și fără de care rezoluția de clasare nu produce niciun fel de efecte juridice.

Potrivit art. 47 alin. 1 lit. b) ultima teză din Legea nr. 317/2004, rezoluția de clasare este definitivă.

Acest text de lege a format obiectul unei excepții de neconstituționalitate, astfel că, prin decizia nr. 397 din 3 iulie 2014²⁴, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „*rezoluția de clasare este definitivă*” din cuprinsul art.47 alin.(1) lit. b) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii este neconstituțională în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. 4 lit. b) din aceeași lege.

În motivarea acestei decizii, în esență, s-a reținut că „în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. 4 lit. b) din Legea nr. 317/2004, inspectorul judiciar face o cercetare a fondului sesizării pentru a constata dacă există sau nu indicii cu privire la săvârșirea unei abateri disciplinare. Or, în această situație, textul de lege criticat, potrivit căruia rezoluția de clasare este definitivă și, deci, exclusă controlului judiciar, încalcă accesul liber la justiție, drept fundamental consacrat atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, partea interesată fiind lipsită de accesul la o instanță judecătorească. Dacă în primele 3 ipoteze reglementate de art.47 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 317/2004, respectiv atunci când sesizarea nu este semnată, nu conține datele de identificare ale autorului sesizării sau indicii cu privire la identificarea situației de fapt, caracterul definitiv al soluției clasării este legitimat prin aceea că aceasta nu are un caracter irefragabil deoarece persoana interesată poate face o nouă sesizare cu respectarea condițiilor prevăzute, așa cum a decis instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa (a se vedea în acest sens Decizia nr. 487 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.66 din 27 ianuarie 2014), în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. 4 lit. b) se dispune asupra

²⁴ Publicată în M. Of. nr. 529 din 16.07.2014.

fondului sesizării, astfel că este absolut necesară asigurarea accesului la justiție prin posibilitatea atacării soluției la instanța judecătorească”.

Având în vedere că, în prezent, rezoluția de clasare poate fi atacată în justiție, pe calea contenciosului administrativ, ținând cont de natura juridică a rezoluției inspectorului judiciar, se pot ridica următoarele probleme de drept: este sau nu necesară parcurgerea procedurii prealabile înainte de sesizarea instanței de judecată; Consiliul Superior al Magistraturii, inspectorul judiciar care a emis rezoluția sau inspectorul-șef care a avizat rezoluția au calitate procesuală pasivă; magistratul care a făcut obiectul verificărilor poate ataca rezoluția de clasare sau poate fi introdus ca parte în proces?

În legătură cu *prima întrebare*, respectiv *dacă este sau nu necesară parcurgerea procedurii prealabile înainte de sesizarea instanței de judecată*, reținem următoarele:

Potrivit art. 7 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, „înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ unilateral, trebuie să solicite autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia. Plângerea se poate adresa în egală măsură organului ierarhic superior, dacă acesta există”.

Așadar, în materia contenciosului administrativ textul de lege instituie obligativitatea procedurii prealabile anterior sesizării instanței de judecată.

Cu toate că dispozițiile art.47 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 317/2004 au fost declarate neconstituționale în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. 4 lit. b) din aceeași lege, nu a intervenit nicio modificare legislativă, astfel că acest text de lege și-a încetat efectele juridice după trecerea a 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României. Prin urmare, rezoluțiile de clasare pot fi atacate în justiție, în condițiile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Așadar, în opinia noastră, parcurgerea procedurii prealabile anterior sesizării instanței este absolut necesară în acest caz, întrucât legiuitorul nu a dispus nicio derogare de la regula generală.

Totodată, apreciem că în acest caz nu pot fi aplicate prin analogie dispozițiile art. 47 alin. 5 din Legea nr. 317/2004, întrucât acest text de lege vizează o altă etapă a procedurii sancționării disciplinare a magistraților, respectiv cercetarea disciplinară, ori noi ne aflăm în prima etapă, cea a verificărilor prealabile, în care se controlează doar dacă există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, în timp ce, în cadrul cercetării disciplinare se stabilesc faptele și urmările acestora, împrejurările în care au fost săvârșite, precum și orice alte date concludente din care să se poată aprecia asupra existenței sau inexistenței vinovăției.

Așadar, este vorba despre două situații total diferite, astfel că dispozițiile art. 47 alin. 5 din Legea nr.317/2004 nu pot fi aplicate prin analogie situației reglementate de art. 45 alin. 4 lit. b) din aceeași lege.

În jurisprudență, nu există o practică unitară cu privire la această problemă de drept.

Astfel, unele complete de judecată ale Curții de Apel București, Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal (instanța competentă să judece în primă instanță acțiunile în justiție prin care se atacă rezoluția Inspecției Judiciare), apreciază că este necesară parcurgerea procedurii prealabile anterior sesizării instanței de judecată, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, astfel că resping acțiunea ca inadmisibilă²⁵.

În schimb, alte complete de judecată ale Curții de Apel București, Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, au respins excepția lipsei procedurii prealabile, apreciind că din interpretarea teleologică a art. 47 alin. 5 și art. 45 alin. 4 lit. b) din Legea nr. 317/2004, se ajunge la concluzia că scopul legiuitorului este de a nu mai impune procedura prealabilă în cazul tuturor rezoluțiilor emise de Inspecția Judiciară²⁶.

Referitor la cea de-a *doua întrebare*, respectiv dacă *Consiliul Superior al Magistraturii, inspectorul judiciar care a emis rezoluția sau inspectorul-șef care a avizat rezoluția au calitate procesuală pasivă*, răspunsul nu poate fi decât negativ.

Potrivit art. 36 C. pr. civ., "calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond".

În doctrină, s-a susținut că prin „raport juridic litigios” trebuie să înțelegem „raport efectiv litigios, astfel cum a fost imaginat de reclamant, indiferent dacă are la bază un drept subiectiv real sau unul imaginar”²⁷.

Așadar, pentru a răspunde la întrebare, prin prisma definirii calității procesuale de către Codul de procedură civilă, Consiliul Superior al Magistraturii *nu are calitate procesuală pasivă* în astfel de cazuri, întrucât rezoluția de clasare este emisă de către Inspecția Judiciară, iar potrivit art. 65 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, Inspecția Judiciară este o structură cu personalitate juridică în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, cu sediul în municipiul București.

Prin urmare, Inspecția Judiciară are capacitate procesuală ca efect a dobândirii personalității juridice, astfel că poate sta în judecată în nume propriu, și întrucât Consiliului Superior al Magistraturii nu este emitentul rezoluției atacate, acesta nu poate avea nici calitate procesuală pasivă.

Această soluție a fost validată și de practica judiciară²⁸.

---

²⁵ A se vedea, în acest sens, C. Ap. București, s. cont. adm., sen. civ. nr. 3076 din 17.10.2016, nepublicată;; C. Ap. București, s. cont. adm., sen. civ. nr. 1407 din 19.05.2015, nepublicată; C. Ap. București, s. cont. adm., sen. civ. nr. 1567 din 03.06.2015, nepublicată.

²⁶ A se vedea, în acest sens, C. Ap. București, s. cont. adm., sen. civ. nr. 1085 din 01.04.2016, nepublicată; C. Ap. București, s. cont. adm., sen. civ. nr. 457 din 19.02.2015, nepublicată.

²⁷ A se vedea I. Leș, *Tratat de drept procesual civil, Volumul I. Principii și instituții generale. Judecata în fața primei instanțe*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 264.

²⁸ C. Ap. București, s. cont. adm., sen. civ. nr. 2714 din 23.09.2016, nepublicată.

În privința *calității procesuale pasive a inspectorului-șef* care a avizat rezoluția de clasare atacată, apreciem că acesta nu poate sta în judecată în nume propriu, deoarece activitatea de avizare a rezoluției de clasare nu se face în nume numele lui, ci în calitate de reprezentant al Inspecției Judiciare, deoarece, conform art. 69 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 317/2004 inspectorul-șef reprezintă Inspecția Judiciară în relațiile cu Consiliul Superior al Magistraturii sau cu alte instituții interne sau internaționale.

Prin urmare, calitate procesuală pasivă într-o astfel de cauză o are doar Inspecția Judiciară și nicidecum inspectorul-șef, în nume propriu.

Cu privire la *calitatea procesuală pasivă a inspectorului judiciar* care a emis rezoluția, apreciem că nici acesta nu poate sta în judecată în nume propriu, deoarece efectuarea verificărilor prealabile constituie una din atribuțiile de serviciu ale inspectorului judiciar, el acționând în numele Inspecției Judiciare și nicidecum în nume propriu.

Totuși, trebuie să precizăm faptul că Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ a prevăzut o derogare de la acest principiu. Astfel, potrivit art. 16 din această lege, „cererile în justiție prevăzute de prezenta lege pot fi formulate și personal împotriva persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea sau încheierea actului ori, după caz, care se face vinovată de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim, dacă se solicită plata unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru întârziere. În cazul în care acțiunea se admite, persoana respectivă poate fi obligată la plata despăgubirilor, solidar cu autoritatea publică pârâtă”.

Așadar, numai în situația în care reclamantul solicită, alături de anularea rezoluției și plata unor despăgubiri, inspectorul judiciar care a emis rezoluția sau directorul direcției, respectiv inspectorul-șef care au verificat și avizat rezoluția, au calitate procesuală în cauză.

Cu privire la *ultima întrebare*, și anume, dacă *magistratul care a făcut obiectul verificărilor poate ataca rezoluția de clasare sau poate fi introdus ca parte în proces*, apreciem că și în acest caz răspunsul nu poate fi decât negativ.

Fiind vorba despre o rezoluție de clasare a sesizării petentului, prin care acesta a invocat comiterea unor eventuale abateri disciplinare, în mod firesc, magistratul cercetat nu are interes să o atace, deoarece această rezoluție îi este favorabilă, astfel că el nu are calitate procesuală activă tocmai pentru lipsa interesului, care constituie o condiție generală de exercitare a acțiunii civile.

Bineînțeles că, în condițiile în care magistratul cercetat apreciază că i s-au încălcat anumite drepturi nepatrimoniale are la îndemână mijloacele de apărare prevăzute de art. 253 și art. 255 C. civ.

În privința *calității procesuale pasive a magistratului* care a făcut obiectul verificărilor apreciem că acesta nu are o astfel de calitate deoarece procesul se poartă între petent, în calitate de reclamant și Inspecția Judiciară, în calitate de

emitent al rezoluției de clasare, în acest caz fiind exclusă chiar aplicarea art. 16 din Legea nr. 554/2004.

B. Începerea cercetării disciplinare se dispune tot prin rezoluție, care trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

- data și modalitatea sesizării;
- aspectele sesizate;
- conținutul verificărilor prealabile efectuate;
- data finalizării verificărilor prealabile;
- situația de fapt reținută;
- fundamentarea soluției de începere a cercetării disciplinare, raportat la aspectele sesizate;
- rezultatul verificărilor;
- dispozițiile legale aplicabile în speță.

Rezoluția de începere a cercetării disciplinare se întocmește în termen de cel mult 7 zile de la finalizarea verificărilor prealabile.

Art. 19 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară nu prevede faptul că rezoluția de începere a cercetării disciplinare este supusă verificării și avizării de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și inspectorul-șef, însă, având în vedere caracterul administrativ al procedurii apreciem că se aplică prin analogie dispozițiile art. 18 alin. 3 din acest act normativ, pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 69 alin. 1 lit. j) din Legea nr. 317/2004, inspectorul-șef îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, iar conform art. 69 alin. 4 lit. b) din aceeași lege, inspectorul-șef adjunct ajută inspectorul-șef în activitatea de verificare și avizare a actelor și rezoluțiilor întocmite de către inspectorii judiciari. Dispoziții asemănătoare sunt cuprinse și în art. 7 alin. 2 și art. 8 alin. 1 lit. b) din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare.

Prin urmare, *legea prevede în mod implicit că toate actele, inclusiv rezoluțiile întocmite de către inspectorii judiciari, sunt verificate și avizate de către inspectorul-șef.*

Legea nr. 317/2004 nu cuprinde nicio derogare de la acest principiu, astfel că, în opinia noastră, și rezoluția de începere a cercetării disciplinare trebuie supusă avizării de către inspectorul-șef.

În privința verificării rezoluțiilor de către directorii de direcție, textul de lege este neechivoc, art. 17 alin. 1 lit. g), respectiv art. 22 alin. 1 lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare prevăd în mod expres că aceștia verifică și avizează lucrările efectuate de inspectorii judiciari din cadrul direcției.

În opinia noastră, nu poate fi reținut faptul că prin art. 19 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, legiuitorul a instituit o excepție de la principiul verificării și avizării de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și inspectorul-șef, deoarece, având în vedere principiul ierarhiei actelor juridice, printr-un act juridic de nivel inferior nu se poate deroga de la dispozițiile unui act juridic de nivel

superior, respectiv de la o lege, întrucât actele normative date în executarea legilor se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă.

De asemenea, apreciem că nu există nicio rațiune din punct de vedere juridic pentru care rezoluția de clasare a sesizării, care nu produce niciun fel de efecte de natură disciplinară cu privire la magistratul cercetat, să fie supusă verificării și avizării de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și inspectorul-șef, iar rezoluția prin care se dispune începerea cercetării disciplinare, care produce efecte juridice cu privire la magistratul cercetat, să nu urmeze un asemenea regim juridic.

Cu toate că 19 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară nu prevede faptul că rezoluția de începere a cercetării disciplinare este semnată de inspectorii judiciari, din interpretarea sistematică a acestui text de lege rezultă în mod neechivoc că rezoluția se semnează, deoarece, potrivit textului „.... inspectorii judiciari dispun ...”, ceea ce înseamnă că aceasta trebuie însoțită de către cel care o întocmește, iar acest lucru se poate realiza doar prin semnarea acesteia.

2.5.2. Finalizarea verificărilor prelabile în cazul în care ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt titulari ai acțiunii disciplinare

Modalitatea în care se desfășoară finalizarea verificărilor prelabile în acest caz este reglementată de art. 45 alin. 4 lit. a), alin. 5, alin. 6 lit. a) și alin. 7 din Legea nr. 317/2004 și de art. 20-23 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară.

Conform acestor texte de lege, dacă în urma efectuării verificărilor prelabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, inspectorii judiciari întocmesc o *propunere de clasare*, iar în cazul în care se constată că există indicii cu privire la săvârșirea unor abateri disciplinare, inspectorii judiciari întocmesc o *propunere de începere a cercetării disciplinare*.

A. Propunerea de clasare

Propunerea de clasare se formulează printr-o rezoluție, care trebuie să cuprindă următoarele date:

- data și modalitatea de sesizare;
- aspectele sesizate;
- conținutul verificărilor prelabile efectuate;
- data finalizării verificărilor prelabile;
- situația de fapt reținută;
- argumentarea soluției, raportat la aspectele sesizate și la rezultatul verificărilor;
- dispozițiile legale aplicabile în speță.

Rezoluția cu propunere de clasare se întocmește în termen de cel mult 10 zile de la finalizarea verificărilor prealabile și se comunică titularilor acțiunii disciplinare, prin adresă semnată de inspectorul-șef.

Legiuitorul nu a prevăzut faptul că rezoluția cu propunere de clasare este supusă verificării și avizării de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și inspectorul-șef, însă pentru considerentele expuse mai sus la pct. 2.5.1., această rezoluție trebuie verificată și avizată de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și inspectorul-șef.

De asemenea, și în acest caz legiuitorul nu a prevăzut că rezoluția cu propunere de clasare trebuie semnată de inspectorii judiciari, însă art. 45 alin. 4 lit. a) din Legea nr. 317/2004 prevede că inspectorul judiciar transmite rezoluția titularilor acțiunii disciplinare, astfel că pentru a putea transmite rezoluția este absolut necesar ca ea să fie semnată, deoarece semnătura face dovada că redactarea îi aparține sau că este de acord cu ea.

Primind propunerea de clasare ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 45 alin. 5 din Legea nr. 317/2004, poate să dispună una din următoarele soluții:

- clasarea lucrării și comunicarea rezultatului persoanei care a formulat sesizarea și persoanei vizate de sesizare;
- să solicite motivat completarea verificărilor prealabile, atunci când apreciază că acestea nu sunt complete;
- începerea cercetării disciplinare prealabile.

În situația în care titularul acțiunii disciplinare dispune motivat completarea verificărilor prealabile, acestea se efectuează în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării solicitării la Inspecția Judiciară.

Completarea verificărilor se face, de regulă, de către aceiași inspectorii judiciari care au întocmit rezoluția.

După finalizarea completării verificărilor prealabile inspectorii judiciari sunt obligați să încheie un *nou proces-verbal*, prin care se constată finalizarea acestora.

Dacă în urma completării verificărilor prealabile dispuse de către titularii acțiunii disciplinare se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, inspectorii judiciari întocmesc *o nouă rezoluție cu propunere de clasare*.

Această rezoluție cuprinde pe lângă datele prevăzute de art. 18 alin. (2) din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară și următoarele mențiuni:

- data finalizării completării verificărilor prealabile;
- aspectele noi rezultate din completarea verificărilor;
- fundamentarea propunerii de clasare prin raportare și la aceste aspecte.

Deși textul de lege nu prevede în mod expres, din interpretarea sistematică a dispozițiilor legale care reglementează această materie, noua rezoluție se comunică

titularilor acțiunii disciplinare în condițiile arătate mai sus, respectiv semnată de inspectorii judiciari, verificată de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și avizată de inspectorul-șef.

Întrebarea care se poate ridica în practica disciplinară este următoarea: Titularul acțiunii disciplinare poate solicita din nou completarea verificărilor prealabile în cazul în care apreciază că acestea nu sunt complete?

Răspunsul la această întrebare nu poate fi decât negativ, întrucât art. 48 alin. 1 teza a doua din Legea nr. 317/2004, prevede în mod expres că titularul acțiunii disciplinare poate solicita o singură dată Inspecției Judiciare completarea acesteia, dacă apreciază că cercetarea este incompletă.

În situația în care se constată existența indiciilor privind săvârșirea unor abateri disciplinare în urma completării verificărilor, inspectorii judiciari întocmesc o rezoluție cu propunere de începere a cercetării disciplinare.

Această rezoluție trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

- data și modalitatea sesizării;
- aspectele sesizate;
- conținutul verificărilor prealabile efectuate;
- data finalizării verificărilor prealabile;
- data finalizării completării verificărilor prealabile;
- situația de fapt reținută;
- aspectele noi rezultate din completarea verificărilor;
- fundamentarea soluției de începere a cercetării disciplinare, raportat la aspectele sesizate;
- rezultatul verificărilor;
- dispozițiile legale aplicabile în speță.

B. Propunerea de începere a cercetării disciplinare

Propunerea de începere a cercetării disciplinare se formulează printr-o rezoluție, care trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

- data și modalitatea sesizării;
- aspectele sesizate;
- conținutul verificărilor prealabile efectuate;
- data finalizării verificărilor prealabile;
- situația de fapt reținută;
- fundamentarea soluției de începere a cercetării disciplinare, raportat la aspectele sesizate;
- rezultatul verificărilor;
- dispozițiile legale aplicabile în speță.

Chiar dacă art. 23 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară nu prevede în mod expres, pentru considerentele arătate mai sus, această rezoluție trebuie semnată de inspectorii judiciari, verificată de către directorul direcției de inspecție judiciară corespunzătoare și avizată de inspectorul-șef, după care se transmite autorului

sesizării, în termen de 7 zile de la finalizarea verificării prelabile, prin adresă semnată de inspectorul-șef.

După primirea propunerii de începere a cercetării disciplinare, ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție poate dispune începerea cercetării disciplinare prelabile, dar, totodată, poate dispune și clasarea lucrării sau completarea verificărilor prelabile, în conformitate cu dispozițiile art. 45 alin. 5 din Legea nr. 317/2004.

Legiuitorul reglementează și **o altă situație** care poate fi întâlnită cu prilejul efectuării verificărilor prelabile de către inspectorii judiciari. Potrivit art. 16 alin. 1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, „dacă în urma verificărilor prelabile efectuate se constată disfuncționalități în activitatea instanțelor sau parchetelor ori elemente de practică neunitară, inspectorii judiciari întocmesc, alături de rezoluția de clasare sau propunere de clasare, o notă în care sunt evidențiate aspectele constatate și propunerile formulate”.

Așadar, inspectorul judiciar este obligat prin lege să întocmească o **notă** în cazul în care constată disfuncționalități în activitatea instanțelor sau parchetelor ori elemente de practică neunitară, formulând totodată și propuneri adecvate în sensul remedierii deficiențelor constatate.

În situația în care aspectele semnalate sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, nota se înaintează secției corespunzătoare sau Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, după ce în prealabil este avizată de inspectorul-șef.

Dacă aspectele semnalate sunt de competența altor instituții (Inspekția Judiciară, instanța la care s-au efectuat verificările, instanța ierarhic superioară etc.), nota se transmite conducerii acestor instituții.